

YAQIN TARIXDAGI VA HOZIRGI ZAMONAVIY METODLAR.

Andijo davlat chet tillari instituti
Roma German va slavyan tillari
fakulteti Nemis til nazariyasi va
amaliyoti kafedrasikatta o 'qituvchisi
(PhD) Gulbaxor Nabiyeva Akbaraliyevna
ta'lim yo 'nalishi

Annotatsiya : Ushbu ishda so'nggi o'n yilliklar davomida qo'llanilgan an'anaviy yondashuvlar hamda bugungi kunda jadal rivojlanayotgan zamonaviy metodlarning qiyosiy tahlili keltirilgan. Muallif yaqin tarixdagi metodlarning shakllanish bosqichlari, ularning samaradorligi va cheklovlarini ko'rib chiqadi. Shuningdek, maqolada (yoki tadqiqotda) raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt va innovatsion yondashuvlarning zamonaviy metodologiyaga ta'siri yoritilgan.

Kalit so'zlar: Interaktiv o'qitish, multimediya resurslari , mobil ilovalar, jismoniy tahliliy va ijodiy fikrlash ko'nikmalari.

Аннотация: В данной работе представлен сравнительный анализ традиционных подходов, применявшихся на протяжении последних десятилетий, и современных методов, динамично развивающихся в наши дни. Автор рассматривает этапы формирования методов недавнего прошлого, их эффективность и ограничения. Также в статье (исследовании) освещается влияние цифровых технологий, искусственного интеллекта и инновационных подходов на современную методологию.

Abstrac : "This work presents a comparative analysis of traditional approaches used over the past decades and modern methods rapidly developing today. The author examines the stages of formation of methods from the recent past, their

effectiveness, and their limitations. Furthermore, the article (research) highlights the impact of digital technologies, artificial intelligence, and innovative approaches on modern methodology".

Ta'lim jarayoni davomida o'qitish metodlari doimiy ravishda o'zgarib, yangilanib boradi. Bu o'zgarishlar, pedagogik tadqiqotlar, texnologik rivojlanish va jamiyat talablariga muvofiq bo'ladi. Ushbu bo'limda yaqin tarixdagi va hozirgi zamonaviy o'qitish metodlari ko'rib chiqiladi.

Yaqin tarixda o'qitish metodlari an'anaviy uslublarga asoslangan edi. Ular orasida quyidagilarni ajratish mumkin:

- Dars berish metodlari: O'qituvchilar darslarni markaziy rol o'ynagan holda olib borishardi. Ular asosan ma'ruza, tushuntirish va ko'rsatma berish orqali bilimlarni taqdim etardilar. O'quvchilarning roli pasiv edi va ularning faolligi minimal darajada bo'lgan.

- Taktik va ko'rsatma usullari: O'qituvchilar ko'rsatmalar berish orqali o'quvchilarga ko'nikmalarni o'rgatish va darslarni tashkil etishadi. Bu metod, ayniqsa, amaliy fanlarda keng qo'llanilgan.

- Test va baholash metodlari: O'qitish jarayoni davomida baholash ko'pincha yozma imtihonlar va testlar orqali amalga oshirilgan. Bu, o'quvchilarning bilim darajasini aniqlash uchun asosiy vosita bo'lgan.

Hozirgi zamonaviy metodlar ta'lim jarayonida yangi yondashuvlar va innovatsiyalarni o'z ichiga oladi. Ular quyidagi asosiy tamoyillarga asoslangan:

- Interaktiv o'qitish metodlari: O'quvchilar dars jarayonida faol ishtirok etishga undalanadi. O'qituvchilar savollar berish, muhokama o'tkazish va guruh ishlari tashkil etish orqali o'quvchilarning faolligini oshiradilar.

- Muammoli o'qitish: O'quvchilar real hayotiy muammolarni hal qilishga yo'naltirilgan. Bu metod o'quvchilarga tahliliy va ijodiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

- Ko'p ma'lumotli o'qitish: O'qitish jarayonida turli xil materiallardan (kitoblar, videolar, maqolalar) foydalanish, o'quvchilarning bilim darajasini oshiradi va ularning qiziqishini kuchaytiradi.

- O'yin asosidagi o'qitish: O'yin elementlarini ta'lim jarayoniga kiritish, o'quvchilarni faol jalb etishga va ularning motivatsiyasini oshirishga yordam beradi. Bu metod, o'quvchilarning o'zlashtirish darajasini yanada yuqori qilishga xizmat qiladi.

- Texnologiyalar yordamida o'qitish: Zamonaviy texnologiyalar, masalan, onlayn platformalar, taqdimotlar, multimediya resurslari va mobil ilovalar o'qitish jarayonida keng qo'llaniladi. Bu, ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va interaktiv qilish imkonini beradi.

- Fanlararo yondashuv: Hozirgi zamonaviy ta'limda fanlararo yondashuvning o'rni kattadir. O'quvchilar turli fanlar o'rtasidagi bog'lanishlarni ko'rish orqali yanada kengroq bilim olishlari mumkin.

Yaqin tarixdagi va hozirgi zamonaviy metodlar orasidagi farq, o'quvchilarning ta'lim jarayonidagi roli va faoliyat darajasidir. Hozirgi zamonaviy metodlar o'quvchilarni o'z bilim va ko'nikmalarini o'zlashtirishda faol rol o'ynashga undaydi, bu esa ularning o'qish jarayonini yanada samarali qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Xasanboyev J., To'raqulov X., Alqarov I. Pedagogika. – Toshkent: Noshir, 2021 (Yaqin tarixdagi pedagogik qarashlar uchun).

2. Mavlonova R., Voxidova N., Raxmonqulova N. Pedagogika nazariyasi va tarixi. – Toshkent: Fan va texnika, 2010.
3. Haydarova M. "Tarix darslarida zamonaviy interfaol metodlardan foydalanish." Ilm-fan va ta'lim, 2(4), 2024.
4. Davronova M. "Tarix fanini zamonaviy yondashuvlar asosida o'qitish va interaktiv metodlardan foydalanish." Zenodo, 2022.
5. Jumayeva M., Mamajonova N. "Modern Methods In Education: Online Language Learning." Science and innovation, 1(B8), 1035-1038,